

I

(Rezolucje, zalecenia i opinie)

OPINIE

KOMITET REGIONÓW

128. SESJA PLENARNA KR-U, 22.3.2018–23.3.2018

Opinia Europejskiego Komitetu Regionów – Realizacja Europejskiego programu w zakresie migracji

(2018/C 247/01)

Sprawozdawca:	Dimitrios KALOGEROPOULOS (EL/EPL), politycznie odpowiedzialny przed Radą Gminy Palaio Faliro
Dokumenty źródłowe:	Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów w sprawie realizacji europejskiego programu w zakresie migracji
	COM(2017) 558 final

ZALECENIA POLITYCZNE

EUROPEJSKI KOMITET REGIONÓW

Uwagi wstępne

1. Podkreśla, że ze względu na szereg różnych przyczyn ruchy migracyjne są nieodłącznym elementem historii ludzkości, a zwłaszcza historii Europy. Kładzie szczególny nacisk na fakt, że europejskie miasta i regiony znajdują się obecnie pod presją związaną z dużą liczbą migrantów wynikającą z niestabilności w krajach poza UE. Kontynent europejski, a w szczególności regiony na jego południu i wschodzie, a w ostatnim roku zachodni obszar regionu Morza Śródziemnego i wybrzeże hiszpańskie, w tym hiszpańskie wybrzeże południowoatlantyckie, bardzo długo sam był miejscem pochodzenia emigracji, lecz w ostatnich latach stał się głównym punktem, do którego trafiają przepływy migracyjne i uchodźcze spoza UE.

2. Liczba migrantów i uchodźców, głównie z Afryki i Azji, a także Bliskiego Wschodu próbujących dostać się do państw Unii Europejskiej (UE) gwałtownie wzrosła w ostatnich latach. Od 2015 r. do Europy napłynęło najwięcej migrantów i uchodźców od czasu zakończenia II wojny światowej. Za nasilenie tej tendencji odpowiadają przede wszystkim takie czynniki jak utrzymujący się kryzys w Syrii, niepokoje w wielu regionach Afryki i Azji oraz poszukiwanie przez osoby mieszkające na tych kontynentach lepszych warunków życia w Europie. Główne kraje w UE, do których najpierw przybywają te osoby, obejmują państwa na wybrzeżu Morza Śródziemnego, a zwłaszcza Grecję i Włochy.

3. W celu jak najskuteczniejszego zaradzenia temu bezprecedensowemu wyzwaniu w maju 2015 r. Unia Europejska ogłosiła Europejski program w zakresie migracji ⁽¹⁾. W związku z tragediami humanitarnymi rozgrywającymi się na Morzu Śródziemnym najpilniejszym priorytetem było ratowanie życia na morzu i tym samym rozwijanie działań europejskich w następujących dziedzinach: 1) poprawa akcji poszukiwawczo-ratowniczych; 2) zwalczanie zorganizowanej przestępczości zajmującej się handlem ludźmi i ich przemytem; 3) relokacja uchodźców w granicach UE; 4) powrót osób wysiedlonych do krajów pochodzenia; 5) współpraca z państwami trzecimi w celu opanowania migracji w państwach pochodzenia i tranzytu; 6) wsparcie państw członkowskich UE pierwszej linii napływu migrantów i uchodźców. Europejski program w zakresie migracji ustanawia także cztery filary kompleksowej polityki migracyjnej UE: 1) ograniczenie zachęt dla nieuregulowanej migracji; 2) ratowanie życia i zabezpieczanie granic zewnętrznych; 3) zapewnienie podstaw do spójnego wdrożenia wspólnego europejskiego systemu azyłowego; 4) stworzenie nowej polityki dotyczącej legalnej migracji.

4. Doświadczenie historyczne pokazuje, że wobec braku legalnych kanałów migracji migranci są zmuszeni do poszukiwania bardziej niebezpiecznych szlaków do krajów docelowych. Zmusza ich to do uciekania się do usług sieci przemytniczych, przez co narażają swoje życie i integralność cielesną. Znacznie zwiększa to również podatność kobiet na zagrożenia.

Uwagi szczegółowe

5. Europejski Komitet Regionów (KR) odnotowuje na wstępie, że o ile Europejski program w zakresie migracji leży przede wszystkim w gestii rządów krajowych, ważną rolę w tej dziedzinie odgrywają także władze lokalne i regionalne.

6. Zwraca uwagę, że władze lokalne i regionalne odgrywają ważną rolę w przyjmowaniu zwiększonej liczby uchodźców i migrantów. Wynika to z faktu, że są one odpowiedzialne za przyjmowanie uchodźców i migrantów, udzielanie im pomocy, zapewnianie zakwaterowania i zadbanie o nich w warunkach zapewniających poszanowanie godności tych osób – często na czas nieokreślony – a także muszą im w wielu przypadkach pomóc w integracji. Ma to wpływ szczególnie na regiony położone na granicach zewnętrznych UE (takie jak greckie wyspy Morza Egejskiego niedaleko wybrzeża tureckiego, niektóre regiony wyspiarskie Włoch, a także wybrzeże Andaluzji, zwłaszcza jeśli chodzi o osoby przybywające do prowincji Kadyks, Granada i Almeria, terytorium Ceuty i Melilli i Wysp Kanaryjskich), gdzie najpierw przybywają migranci.

7. Mając na uwadze powyższe fakty stwierdza, że trzeba angażować władze lokalne i regionalne na każdym etapie opracowywania i wdrażania Europejskiego programu w zakresie migracji, w tym podczas ustalania priorytetów, oceny wyników i monitorowania konsekwencji polityk rządowych w tej dziedzinie dla szczebla lokalnego i regionalnego. Proces ten powinien w sposób przejrzysty obejmować wszystkie szczeble sprawowania rządów, poczynając od gmin i organów lokalnych.

8. Pochwala dążenie UE do wspierania tworzenia trwałych struktur politycznych i administracyjnych w odniesieniu do kwestii migracji i azyłu. Sądzi, że wysiłki te powinny obejmować pomoc w tworzeniu lub wspieraniu instytucji na szczeblu regionalnym i lokalnym poprzez skuteczne finansowanie, wsparcie techniczne i szkolenia dla władz lokalnych i regionalnych, tak aby optymalnie wykorzystać pomoc humanitarną oraz istniejące i przyszłe środki finansowe, przede wszystkim jeśli chodzi o pierwsze przyjęcie. W tym względzie konieczne jest, by regiony najbardziej dotknięte przepływami migracyjnymi lub zamieszkałe przez znaczny odsetek migrantów miały bezpośredni dostęp do funduszy Unii Europejskiej na rzecz integracji.

9. Zwraca uwagę, że władze szczebla niższego niż krajowy reprezentowane w KR-ze podejmują istotne wysiłki i inwestują znaczne zasoby w sprostanie w terenie problemom humanitarnym wynikającym z przepływów migracyjnych i uchodźczych. W tym kontekście KR już okazał się cennym partnerem dla pozostałych zainteresowanych organów (w tym dla Komisji Europejskiej) w kontekście wdrażania Europejskiego programu w zakresie migracji.

Priorytety

10. Uważa za oczywiste, że z jednej strony złożoność tego problemu powoduje, że ścisła współpraca między państwami członkowskimi UE staje się niezbędna, a z drugiej, że wszelkie działania podejmowane przez UE i jej państwa członkowskie zawsze powinny kierować się nadrzędnymi zasadami przestrzegania prawa międzynarodowego i ochrony praw człowieka.

⁽¹⁾ COM(2015) 240 final.

11. Za absolutnie niezbędne postrzega kontynuowanie przez UE wysiłków w celu ustanowienia i wzmocnienia wspólnych europejskich ram prawnych w zakresie migracji i azylu, a także jej działań zapobiegawczych w celu rozwiązania kwestii migracji nieuregulowanej, przyczynienia się do stabilności i ochrony praw podstawowych w sąsiedztwie UE. UE musi być w stanie pomóc tym państwom członkowskim, które ponoszą większy ciężar w związku z przepływami migracyjnymi i uchodźczymi, opierając się na fundamentalnej zasadzie solidarności. Szerokiego wsparcia w tym względzie wymaga basen Morza Śródziemnego oraz hiszpańskie terytoria położone poza Półwyspem Iberyjskim, takie jak Ceuta i Melilla.

12. Podkreśla potrzebę rozwinięcia działań zapobiegawczych dotyczących migracji nieuregulowanej, tak by pomoc została skierowana do osób naprawdę potrzebujących ochrony. Wyraża również głębokie zaniepokojenie z powodu handlu niewolnikami, który rozwinął się w niektórych krajach afrykańskich z powodu nielegalnych szlaków przemytu i działalności przemytniczej, który przekłada się zwłaszcza na handel kobietami i dziewczętami padającymi ofiarami wykorzystywania seksualnego.

13. Uważa, że Unia Europejska, jako największy darczyńca na poziomie międzynarodowym, powinna podjąć wysiłki w celu uczynienia z polityki migracyjnej i międzynarodowej współpracy na rzecz rozwoju skoordynowanych polityk publicznych. Jednocześnie KR uważa za niebezpieczną tendencję niektórych organizacji międzynarodowych (Komitet Pomocy Rozwojowej OECD) pozwalających na to, by koszty poniesione przez kraje rozwinięte na przyjęcie uchodźców zaliczono do oficjalnej pomocy rozwojowej.

14. Podkreśla kluczowe znaczenie współpracy międzynarodowej na rzecz rozwoju jako polityki publicznej mającej na celu promowanie poprawy warunków życia w państwach trzecich, eliminowanie nierówności oraz, w ramach działań humanitarnych, wpływanie na sytuacje prowadzące do przymusowego wysiedlenia.

15. Mając na uwadze obecną sytuację, wskazuje sześć obszarów działania: 1) natychmiastowa reakcja i udzielenie pomocy państwom członkowskim, w których występują sytuacje pilne ze względu na zwiększone przepływy migracyjne lub uchodźcze; 2) zmniejszenie zachęt dla utrzymywania się nieuregulowanej migracji; 3) zarządzanie zewnętrznymi granicami UE; 4) azyl polityczny; 5) zarządzanie legalną migracją oraz integracja migrantów w społeczeństwie; oraz 6) współpraca z krajami pochodzenia.

Reakcja na pilne sytuacje

16. Z zadowoleniem przyjmuje działania podjęte do tej pory przez UE w celu rozwiązania sytuacji kryzysowych powstałych w wyniku zwiększonego napływu migrantów i uchodźców w ciągu ostatnich lat. Środki te obejmują:

- wspólne operacje „Tryton” i „Posejdon” odpowiednio w środkowej i wschodniej części Morza Śródziemnego,
- udzielenie szczególnego wsparcia finansowego państwom członkowskim znajdującym się w najtrudniejszej sytuacji, które muszą zwiększać skalę podstawowych usług zdrowotnych, socjalnych i prawnych zapewnianych przez regiony tej grupy społecznej,
- utworzenie oraz prowadzenie ośrodków recepcyjnych i ośrodków identyfikacji (hotspotów) w Grecji i we Włoszech, a także punktów przybywania w Andaluzji,
- porozumienie między UE a Turcją, którego skutkiem było zdecydowane ograniczenie niekontrolowanego napływu migrantów z Turcji do Grecji (mimo iż nie należy go traktować jako modelu w zakresie stawiania czoła problemom związanym z migracją), choć porozumienie to wzbudza obawy co do zgodności z normami w zakresie międzynarodowych praw człowieka oraz jego zrównoważonego charakteru jako elementu wszechstronnej reakcji politycznej UE na kryzys,
- udzielenie wsparcia libijskiej straży przybrzeżnej, co odegrało zasadniczą rolę w ograniczeniu przepływów do Włoch w ramach operacji EUNAVFOR MED SOPHIA,
- zwiększenie finansowania Funduszu Azylu, Migracji i Integracji, co umożliwiło świadczenie większej pomocy państwom członkowskim, które to środki powinny dotrzeć do regionów.

17. Przyznaje, że UE musi podjąć jeszcze bardziej radykalne kroki mające na celu:

- zwiększenie pomocy dla państw członkowskich pierwszej linii napływu migrantów i uchodźców, ze szczególnym naciskiem na wspieranie władz lokalnych i regionalnych w regionach (takich jak greckie wyspy Morza Egejskiego i Włochy czy południowe wybrzeże i wyspy Hiszpanii), które przyjmują większość uchodźców i migrantów ze względu na swoje położenie geograficzne,
- zmniejszenie presji migracyjnej na regiony, do których napływa większość uchodźców i migrantów, przy uwzględnieniu takich czynników jak szczególne uwarunkowania na wyspach,
- zapewnienie ścisłego wdrażania porozumienia między UE a Turcją przy pełnym poszanowaniu norm prawa humanitarnego i międzynarodowego, włączając w to przepisy dotyczące powrotu osób do Turcji, i zapewnienie jednocześnie dostępu do odpowiednich procedur w zakresie azylu osobom do niego uprawnionym,
- udzielenie niezbędnej pomocy grupom doświadczającym najbardziej dotkliwych przemieszczeń, zwłaszcza małoletnim bez opieki.

18. Zwraca uwagę na pozytywną rolę odgrywaną przez niektóre organizacje pozarządowe w odpowiedzi na palące problemy migrantów i uchodźców dotyczące mieszkań, wyżywienia, opieki zdrowotnej itd., zwłaszcza w regionach o największym napływie uchodźców i migrantów. Niemniej odnotowuje potrzebę lepszej koordynacji działań organizacji pozarządowych w ścisłej współpracy z władzami lokalnymi i regionalnymi, aby wkład organizacji pozarządowych był sprawniejszy i skuteczniejszy oraz dostosowany do lokalnych potrzeb i sytuacji. Należy przy tym pamiętać, że podlegają one także niezbędnym wymogom przejrzystości i odpowiedzialności społecznej. Uważa, że rola wolontariatu europejskiego we współpracy z organizacjami pozarządowymi lub organami administracji publicznej mogłaby okazać się kluczowa w przyjmowaniu uchodźców i migrantów.

19. Podkreśla znaczenie międzynarodowej pomocy humanitarnej przekazywanej przez UE i jej państwa członkowskie państwom trzecim w przypadku sytuacji nadzwyczajnych ściśle związanych ze wzrostem przepływów migracyjnych.

Zniechęcanie do nieuregulowanej migracji

20. Uważa za niezbędne kontynuowanie wysiłków UE we współpracy z państwami trzecimi w celu zwalczania sieci migracji nieuregulowanej, zwłaszcza w krajach pochodzenia i tranzytu.

21. Podkreśla, że konieczne jest zapewnienie rzetelnej podstawy prawnej operacji EUNAVFOR MED SOPHIA w celu zwiększenia jej skuteczności i zdolności do uniemożliwiania modelu działania handlarzy i przemytników ludzi; wzywa np. instytucje UE do współpracy z libijską strażą przybrzeżną na rzecz powstrzymania nielegalnych przepraw pontonami i łodziami do UE. Zauważa, że działalność patrolowa, w tym wsparcie na rzecz działań poszukiwawczo-ratunkowych, stopniowo przesunęło się z wód w pobliżu terytorium Włoch na wody bliżej Libii. Przyznaje, że jedną z bezpośrednich konsekwencji tego zjawiska jest zmiana modelu biznesowego przemytników, którzy wysyłają uchodźców i migrantów o nieuregulowanym statusie w tanich pontonach nienadających się do żeglugi morskiej, które nie mają żadnych szans na dotarcie do wybrzeży Włoch, zakładając, że pasażerowie zostaną wyłowieni w pobliżu libijskich wód terytorialnych lub jeszcze na nich.

22. Z zadowoleniem przyjmuje bardzo owocny etap, jakim było utworzenie Europejskiego Centrum Zwalczania Przemytu Migrantów.

23. Wzywa do zwiększenia liczby inicjatyw Komisji Europejskiej w celu stworzenia spójnego planu działania obejmującego wszystkie państwa członkowskie UE, właściwe organy UE oraz inne podmioty, których dotyczy ta kwestia, tak aby móc skuteczniej reagować na działalność sieci przemytniczych.

24. Za niezbędną uważa poprawę skuteczności europejskich ram dotyczących odsyłania osób nieposiadających prawa pobytu, tak aby można było zwiększyć liczbę powrotów, przestrzegając przy tym przepisów europejskich i międzynarodowych.

Zarządzanie granicami

25. Z zadowoleniem przyjmuje powołanie Europejskiej Agencji Straży Granicznej i Przybrzeżnej jako niezwykle ważne wydarzenie i decydujący krok w kierunku skuteczniejszej ochrony zewnętrznych granic UE. Jej działalność umożliwia poprawę koordynacji między państwami członkowskimi UE oraz zapewnia szybkie i skuteczne reagowanie w sytuacjach wymagających pilnego działania na granicach zewnętrznych.

26. Przyznaje, że Europejska Agencja Straży Granicznej i Przybrzeżnej mogłaby jeszcze wiele uczynić w takich dziedzinach jak: 1) zapewnienie pomocy technicznej i operacyjnej jednostkom poszukiwawczo-ratowniczym na morzu w ramach operacji patrolowania granic morskich; 2) organizowanie, koordynowanie i prowadzenie działań i interwencji dotyczących powrotów; 3) wspieranie współpracy operacyjnej między państwami członkowskimi i państwami trzecimi w związku z zarządzaniem zewnętrznymi granicami UE; podkreśla pilną konieczność zmniejszenia liczby przepraw i wstrzymania nielegalnych przepraw pontonami i łodziami do UE.

27. Wzywa Komisję Europejską do opracowania wytycznych w sprawie tworzenia i prowadzenia ośrodków recepcyjnych i ośrodków identyfikacji (hotspotów) na granicach zewnętrznych we wszystkich państwach członkowskich – wytycznych, które zapewniłyby m.in. pełne poszanowanie unijnych i międzynarodowych praw podstawowych i dotyczyłyby między innymi utworzenia specjalnych ram administracyjnych dla tych obiektów. Oznaczałoby to korzystanie z zebranych doświadczeń (w tym doświadczeń odpowiednich władz lokalnych i regionalnych) dotyczących tworzenia i prowadzenia ośrodków recepcyjnych i ośrodków identyfikacji w Grecji i we Włoszech, co między innymi podkreśla konieczność zbadania szczególnego traktowania uchodźców i migrantów.

Wspólna polityka azylowa UE

28. Uważa za konieczne dostosowanie wspólnej polityki azylowej do obecnych pilnych potrzeb i w związku z tym sądzi, że absolutnie niezbędne jest przeanalizowanie funkcjonowania systemu dublińskiego określającego kryteria i mechanizmy decydujące o tym, które państwo członkowskie odpowiada za rozpatrzenie wniosku o azyl; w tym kontekście wzywa państwa członkowskie do poczynienia postępów w dziedzinie proponowanej reformy odpowiedniego prawodawstwa UE, które to reformy, choć prawdopodobnie nie są wystarczające, zmierzają w dobrym kierunku.

29. Zwraca uwagę, że obowiązujący system powoduje nierówny podział uchodźców i migrantów między państwa członkowskie, przy czym większa presja spoczywa na państwach członkowskich (zwłaszcza Grecji i Włoszech), które z uwagi na swoje położenie geograficzne przyjmują przeważającą większość przybyłych osób. Obecna sytuacja przyczynia się do napięć społecznych i niezadowolenia w krajach borykających się z nieproporcjonalną liczbą napływających uchodźców i migrantów o nieregulowanym statusie, zwłaszcza na poziomie lokalnym, i powoduje następnie wtórne ruchy migracyjne w UE. Aby skuteczniej rozwiązać ten problem, należy koniecznie rozważyć – z udziałem najbardziej dotkniętych tym zjawiskiem władz lokalnych i regionalnych – długofalową możliwość przeniesienia odpowiedzialności za rozpatrywanie wniosków o udzielenie azylu ze szczebla krajowego na unijny. Poza tym KR apeluje do państw członkowskich UE o przyspieszenie procedur rozpatrywania wniosków o azyl bez osłabiania pewności prawa.

30. Za konstruktywny postrzega plan rozdzielania uchodźców proporcjonalnie pomiędzy wszystkie państwa członkowskie. Jednocześnie przyznaje, że choć poczyniono w tej dziedzinie postępy, system ten nie funkcjonuje idealnie.

31. Jest zdania, że zastosowanie zasady solidarności między państwami członkowskimi jest wstępnym warunkiem efektywnego zarządzania dużą liczbą osób ubiegających się o azyl.

32. Podkreśla, że ochrona kobiet (zwłaszcza matek i kobiet w ciąży) i dzieci (zwłaszcza pozbawionych opieki) – najbardziej wrażliwych grup uchodźców – musi być traktowana jako zadanie szczególnie istotne. W państwach, gdzie kompetencje administracyjne w zakresie zajmowania się małoletnimi bez opieki należą do regionów, regiony te powinny otrzymać pomoc finansową przeznaczoną na przyjmowanie dzieci będących migrantami.

Legalna migracja i integracja

33. Podkreśla potrzebę stworzenia bezpiecznych szlaków prowadzących do UE dla legalnych migrantów lub osób mających prawo do ochrony międzynarodowej na mocy prawa międzynarodowego, w tym wiz humanitarnych, poszerzonego łączenia rodzin czy prywatnych programów sponsorowania. W tym celu konieczne jest wprowadzenie nowych oraz rozszerzenie już istniejących form współpracy z krajami trzecimi – czy to krajami pochodzenia osób

przesiedlonych, czy państwami, przez które osoby te podróżują w celu dotarcia do UE. Utworzenie hotspotów na terytorium państw trzecich to ważny krok w tym kierunku, zatem UE powinna podjąć wszelkie niezbędne działania w celu osiągnięcia odpowiednich porozumień z tymi krajami, zapewniając pełne poszanowanie prawa UE i międzynarodowych standardów praw człowieka. Jednocześnie niezbędne będzie opracowanie wspólnych ram wytycznych i przepisów, tak aby zapewnić wszystkie elementy umożliwiające sprawne działanie hotspotów.

34. Uważa, że priorytetem jest jak najszybsza i jak najszersza integracja obywateli państw trzecich (legalnych migrantów i uchodźców) w społeczeństwach państw członkowskich UE. Powinna ona być kompleksowa i przebiegać na wielu poziomach. Jednakże należy wziąć pod uwagę zarówno specyfikę lokalną w krajach przyjmujących, jak też cechy szczególne i różnorodność (narodową, językową, religijną itp.) obywateli państw trzecich. Podejście to musi być zatem dostosowane do szczególnych okoliczności panujących w każdym przypadku.

35. Zauważa, że powodzenie polityki integracyjnej będzie zawsze zależęć od zasad demokracji, poszanowania praw człowieka, równouprawnienia płci, tolerancji, wolności wypowiedzi i praworządności, które leżą u podstaw wartości europejskich.

36. Uważa za kluczowe zaangażowanie społeczeństwa obywatelskiego i sektora prywatnego na szczeblu lokalnym i regionalnym we wszystkich procesach, które mają na celu na integrację migrantów. W związku z tym nie należy zapominać, że dostęp do godnej pracy jest nieodłącznym warunkiem powodzenia jakiegokolwiek projektu integracji. W związku z tym zwraca uwagę Komisji na istniejące dobre praktyki na szczeblu międzynarodowym, których powodzenie opiera się właśnie na zaangażowaniu od samego początku ludności z obszarów przyjmujących.

37. Uważa za kluczową rolę władz lokalnych i regionalnych w opracowywaniu planów działania mających na celu pełną integrację migrantów i uchodźców. W związku z tym wzywa Komisję do uwzględnienia dobrych praktyk i projektów pilotażowych, których jakością poświadczyły takie organizacje międzynarodowe, jak Biuro UNHCR, i które już są wprowadzane w życie przez europejskie władze lokalne i regionalne.

Rola władz lokalnych i regionalnych oraz KR-u

38. Podkreśla szczególną rolę, jaką władze lokalne i regionalne mogą i powinny odgrywać we wszystkich wyżej wymienionych dziedzinach. Samorządy zarządzają w terenie wszystkimi kwestiami związanymi z przepływami migracyjnymi i uchodźczymi i w związku z tym muszą otrzymać środki finansowe niezbędne do sprostania tym wyzwaniom. Wymaga to budżetu UE przydzielanego instytucjom stosownie do prowadzonych przez nie rzeczywistych działań i odpowiadającego większym potrzebom w dziedzinie migracji i ochrony granic zewnętrznych UE, za których spełnienie odpowiada sama Unia. Silne zaangażowanie administracji i organów szczebla niższego niż krajowy pomogłoby stworzyć system sprawowania rządów zdolny do kształtowania i wdrażania spójnej polityki skoordynowanej między poszczególnymi szczeblami. Dlatego władze lokalne i regionalne powinny przejąć część zarządzania Funduszem Azyłu, Migracji i Integracji.

39. Ponadto podkreśla rolę KR-u jako głównego oficjalnego organu reprezentującego władze lokalne i regionalne na szczeblu UE oraz jako podmiotu, który może skutecznie wspierać dialog – za pośrednictwem organizacji takich jak Eurośródziemnomorskie Zgromadzenie Samorządów Lokalnych i Regionalnych (ARLEM) oraz Konferencja Władz Lokalnych i Regionalnych Partnerstwa Wschodniego (CORLEAP) – z krajami pochodzenia i/lub tranzytu uchodźców i migrantów.

Bruksela, dnia 22 marca 2018 r.

Karl-Heinz LAMBERTZ

*Przewodniczący
Europejskiego Komitetu Regionów*